

INFORMÁCIÓK

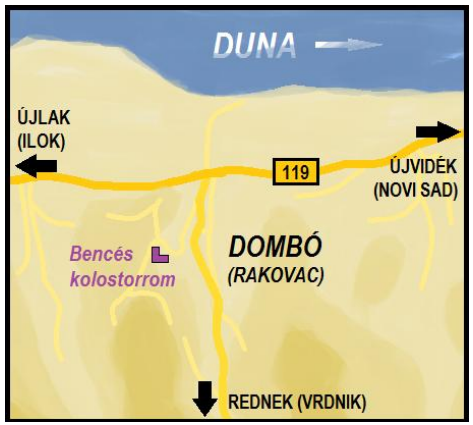
Dombó a török időkben elnéptelenedett, és csak a XX. században népesült be újra. Mai lakosainak többsége Újvidékről kiköltözött szerb. Magyarok csak kis számban élnek a településen.

- Szállást a közeli településeken is lehet találni, de elsődlegesen a szerémségi Maradék falut ajánljuk, ahol magyar családok foglalkoznak faluturizmussal
- A helyszín kiválóan alkalmas gyalog- és kerékpártúrák helyszínének
- A település határában a Tarcal-hegység (Fruška Gora) vadregényes hegyei, völgyei ideális túracélpontok lehetnek
- Főbb műemlékek Dombó közelében: *pétervárad erőd, redneki vár, újlaki Kapisztrán-templom*

Igény esetén a maradéki magyar szállásadók vállalnak csoportos vezetést a kolostorromhoz. *Bővebb információ: maradekref@gmail.com*

A kolostorrom Dombó (Rakovac) település belterületén, hegyoldalban található, jól megközelíthető helyen. A műemlék nincs elkerítve, így szabadon látogatható. Idegenvezetés a helyszínen nincs.

Megközelítés Budapest felől: az autópályán Újvidéknél (Novi Sad) kell letérni, majd a 120-as főútvonalon haladva, a Dunán átkelve Kamanc (Sr. Kamenica) felé a 119-es útra kell lekanyarodni. Dombóra érkezve a főútról balra letérünk, majd az első lehetőségnél jobbra fordulunk. 200 méter megtétele után a hegyoldalra felvezető út kanyarjában bal kéz felől már látszanak az apátság romjai.

KÉSZÍTETTE A MAGYAR PATRIÓTÁK KÖZÖSSÉGE
www.magyarpatriotak.hu

BETHLEN GÁBOR Alap

BENCÉS KOLOSTORROM

Dombó (Rakovac)

ÉRTÉKŐRZŐ SZERÉMSÉG SOROZAT

TÖRTÉNELEM

A Tarcal-hegység egyik északi völgyében, az Újvidék – Belcsény (Beočin) főút mentén találjuk Dombót, ahol a hajdani Dél-Magyarország legjelentősebb Árpád-kori monostortemploma, a bencések Szent György tiszteletére szentelt apátsága állt. Dombót elsőként a IV. Béla alapította bélakúti (pétervaradi) apátság 1237-es alapítólevelében említik először, bár a régészeti adatok szerint a helység múltja az avarokig, míg a monostor története a XI. századig nyúlik vissza.

Kezdetben egy román stílusú templom állt itt, melyet a XV. században gótikus stílusban átalakítottak. A románkori templomnak egyedül az északi fala maradt meg. A gótikus templom falai még ma is három méter magasan állnak s tanúskodnak az egykori gazdagságról.

II. Pál pápa 1467-ben kinevezte a murakeresztúri apátot Dombó védnökévé, miáltal kezdetét vette a török elleni védekezés, a kolostor erődítése. 1473-ban már a várrá alakított dombói kolostort említik mint a szerémi apát birtokát. Feladata a Péter-váradról Szávaszentdemeterre vezető út védelme volt, amely a redneki vár érintésével haladt.

A délvidéki bencés központ így a Magyar Királyság határait védő végvári rendszer egyik erősségévé lett. Az ásatások bebizonyították, hogy az erődített monostor drámai ostromban pusztult el 1525 nyarán, Pétervárad elestét követően. Erre utal az ásatáskor előkerült rengeteg hamu, az ablaküveg töredékek és a megszenesedett gerendák.

A török időkben Dombó kipusztult magyar lakossága helyére szerbek költöztek. Az 1699-ben megkötött karlócai béke jegyében a bécsi haditanács elrendelte a visszafoglalt kolostorvár lerombolását, ami 1702-ben be is következett. Ekkor semmisült meg végleg a dombói apátság. Részben megmaradt köveiből épült a rakovaci görögkeleti kolostor. A dombói bencés apátság maradványait Nagy Sándor délvidéki régész és csapata tárta fel 1964-1966 között.

A Szent György apátság legértékesebb részlete az altemplom, amely ennek a korszaknak – a pécsi, tihanyi, feldebrői kripták mellett – egyik jeles képviselője. Egészen a templom XV. századi átalakításáig használták, ekkor falazták el. Sajnos egyetlen román kori berendezése, a római téglákból falazott oltár ma már nincs meg, vandálok szétverték. Érdekesek a kolostorrom növényi díszítésű faragott kövei, melyek a XI. századi Magyarországra voltak jellemző, ihletőjük pedig a népvándorlás kori griffes-indás művészeti kultúra volt. Egyes indadíszek hasonmásaival például honfoglalás kori tarsoly-lemezeken találkozhatunk.

Dombó környezetében további középkori romok is rejlenek. Az egyik a Szent György apátsággal szomszédos, tőle mindössze 200 méterre található Boldogságos Szűz tiszteletére szentelt templomrom. Talán egy kisebb, női bencés kolostor használatában állhatott.

Említésre méltó továbbá, hogy az apátság romjai közelében egy harminc sírból álló honfoglalás-kori temetőt tártak fel, amelyből egy márvány kereszt is előkerült, tanúsítva népünk keresztény gyökereinek mélységét.

Szomorú, hogy a hajdani Magyar Királyság egyik legfontosabb kolostoráról méltatlanul keveset tudunk, pedig Dombó kulturális örökségünk egyik rendkívül értékes kincse. Árpád-kori monostora nemcsak történeti jelentősége, hanem nemzeti sajátosságainkat megjelenítő művészeti értékei miatt is féltett emlékünk. XI-XII. századi kőfaragványai egységes, Szerémségre jellemző stílust mutatnak, amely az ókeresztény kultúra és a népvándorlás kori magyar motívumkincs ötvöződése.

